

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 237g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din
articolul 84 alin. (12) din Codul serviciilor media audiovizuale
*(obligația furnizorului/distribuitoarelor de servicii media
audiovizuale de a difuza textul sancțiunii)*

CHIȘINĂU

17 februarie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 29 octombrie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 17 februarie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii” din articolul 84 alin. (12) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 8 noiembrie 2018, ridicată de dl avocat Dumitru Pavel, în interesele Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L., în dosarul nr. 3-2151/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Grigorii Cazacu de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin Decizia nr. 12/63 din 29 mai 2020, Consiliul Audiovizualului a sancționat pe Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L. cu avertizare publică pentru încălcarea prevederilor articolului 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale și a obligat să difuzeze textul sancțiunii.

4. Prin Decizia nr. 14/79 din 30 iunie 2020, Consiliul Audiovizualului a sancționat, *inter alia*, Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, cu o amendă în mărime de 5 000 lei, conform articolului 84 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale, pentru necomunicarea motivelor și a obiectului sancțiunii, condiții prevăzute de articolul 84 alineatele (11) și (12) din Cod.

5. La 8 august 2020, dl avocat Dumitru Pavel a formulat, în interesele Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L., o cerere prealabilă privind anularea punctelor 2-4 din Decizia menționată *supra*.

6. Prin Decizia nr. 19/120 din 25 august 2020, Consiliul Audiovizualului a respins cererea prealabilă depusă de dl avocat Dumitru Pavel în interesele Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L.

7. La 8 septembrie 2020, dl avocat Dumitru Pavel a formulat, în interesele Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L., o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Audiovizualului, prin care a solicitat anularea punctelor 2-4 din Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 14/79 din 30 iunie 2020, în partea referitoare la Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L., și anularea Deciziei nr. 19/120 din 25 august 2020.

8. Pe parcursul examinării cauzei, dl avocat Dumitru Pavel a ridicat, în interesele Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L., excepția de neconstituționalitate a textului „de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii” din articolul 84 alin. (12) din Codul serviciilor media audiovizuale.

9. Prin Încheierea din 16 septembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 76

Intrarea în vigoare a legii

„Legea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei. Nepublicarea legii atrage inexistența acesteia.”

11. Prevederile relevante ale Codului serviciilor media audiovizuale, adoptat prin Legea nr. 174 din 8 noiembrie 2018, sunt următoarele:

Articolul 84
Sancțiuni

„[...]”

(5) Se sancționează cu amendă de la 5000 de lei la 10000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări:

[...]

e) nerespectarea prevederilor privind comunicarea motivelor și a obiectului sancțiunii, prevăzute la alin. (11)–(13) ale prezentului articol;

[...]

(11) Furnizorul de servicii media sau distribuitorul de servicii media căruia i s-a aplicat una dintre sancțiunile prevăzute de prezentul articol are obligația de a comunica publicului motivele și obiectul sancțiunii în modul indicat de Consiliul Audiovizualului în decizia privind aplicarea sancțiuni.

(12) Textul sancțiunii se difuzează în următoarele 48 de ore **de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii**, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri, în conformitate cu decizia respectivă a Consiliului Audiovizualului.

[...]

(15) Decizia Consiliului Audiovizualului privind aplicarea sancțiunii este motivată, devenind executorie de la data publicării. Deciziile Consiliului Audiovizualului privind aplicarea sancțiunii pot fi atacate în instanța de judecată de către furnizorul de servicii media sancționat sau de către distribuitorul de servicii media sancționat.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției susține că prevederile contestate impun furnizorului/distribuitorului de servicii media audiovizuale executarea unei sancțiuni aplicate pe baza unei decizii neredactate și nepublicate. Nepublicarea deciziei de sancționare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova conduce la inexistența acestei decizii și, prin urmare, ea este inopozabilă furnizorului/distribuitorului de servicii media audiovizuale. Așadar, articolul 76 din Constituție trebuie să fie aplicat prin analogie actului administrativ individual.

13. De asemenea, autorul excepției menționează că textul contestat instituie imposibilitatea contestării deciziei de sancționare de către furnizorul/distribuitorul sancționat din momentul adoptării acesteia, deoarece nu este cunoscut conținutul deciziei. Această decizie poate fi contestată abia după publicare, trecând o perioadă de timp după adoptare. Astfel, deși furnizorul/distribuitorul sancționat nu poate contesta decizia de sancționare, totuși, el trebuie să o execute imediat după înaintarea somației de executare a sancțiunii.

14. Autorul excepției mai subliniază că neclaritatea prevederilor contestate decurge și din articolul 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale, care stabilește că decizia Consiliului Audiovizualului devine executorie la data publicării. Din contră, articolul 84 alin. (12) din Cod îi impune furnizorului/distribuitoarelor de servicii media audiovizuale să publice textul deciziei de sancționare din momentul adoptării acestei decizii.

15. În consecință, autorul excepției consideră că prevederile contestate contravin articolelor 16, 20, 54 și 76 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul serviciilor media audiovizuale, ține de competența Curții Constituționale.

18. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, ridicată de avocatul reclamantului într-un proces pendinte la instanța de drept comun, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii” din articolul 84 alin. (12) din Codul serviciilor media audiovizuale. Norma contestată stabilește că textul sancțiunii se difuzează în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin trei ori, în orele de maximă audiență, dintre care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri, în conformitate cu decizia Consiliului Audiovizualului.

20. Curtea observă că prevederile contestate de autorul sesizării nu au constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate.

21. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză de contencios administrativ care are ca obiect examinarea unei cereri de chemare în judecată privind anularea parțială a unei decizii emise de Consiliul Audiovizualului (a se vedea §§ 3-7 *supra*). Astfel, Curtea admite că instanța de judecată va aplica prevederile criticate în cauza pe care o examinează.

22. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului excepției, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental invocat (a se vedea DCC nr. 109 din 13 iulie 2021, § 19; DCC nr. 5 din 18 ianuarie 2022, § 23).

23. Autorul excepției a susținut că prevederile contestate contravin articolelor 16 [*egalitatea*], 20 [*accesul liber la justiție*], 54 [*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*] și 76 [*intrarea în vigoare a legii*] din Constituție.

24. Cu referire la incidența articolului 16 din Constituție, Curtea observă că autorul excepției nu a argumentat pretinsa neconformitate a dispozițiilor criticate cu prevederile acestui articol și nici nu a demonstrat raportul contradictoriu dintre ele. Așadar, Curtea a reținut că simpla trimitere la această prevedere constituțională nu poate fi considerată o critică de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 106 din 1 iulie 2021, § 25).

25. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că articolul 54 din Constituție nu are o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabil, autorul excepției trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție Curtea poate pune în operă prevederile acestui articol (HCC nr. 33 din 26 octombrie 2021, § 20).

26. Cu privire la incidența articolului 20 din Constituție, autorul excepției a susținut că prevederile contestate nu permit contestarea deciziei de sancționare de către furnizorul/distribuitorul sancționat din momentul adoptării acesteia, deoarece nu este cunoscut conținutul deciziei.

27. Sub acest aspect, Curtea observă că articolul 84 alin. (15) teza a II-a din Codul serviciilor media audiovizuale stabilește că deciziile Consiliului Audiovizualului privind aplicarea sancțiunii pot fi atacate în instanța de judecată de către furnizorul de servicii media sancționat sau de către distribuitorul de servicii media sancționat.

28. Faptul că furnizorul/distribuitorul de servicii media este obligat să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii nu îngreuește posibilitatea acestuia de a formula o contestație împotriva deciziei de sancționare (a se vedea, de exemplu, DCC nr. 97 din 6 august 2020, § 29). În această cauză, Curtea reține că dreptul autorului excepției de a contesta decizia de sancționare emisă de Consiliul Audiovizualului nu este afectat, de vreme ce autorul a ridicat excepția de neconstituționalitate în contextul contestării acestei decizii. Prin urmare, Curtea nu reține incidența articolului 20 din Constituție în prezenta cauză.

29. În condițiile în care autorul excepției nu a argumentat existența unor ingerințe în drepturile fundamentale, Curtea nu poate examina prevederile contestate din perspectiva principiului proporționalității garantat de articolul 54 din Constituție.

30. Cu privire la incidența articolului 76 din Constituție, Curtea observă că acesta stabilește obligația publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intrarea sa în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei. Nepublicarea legii atrage inexistența ei. Curtea nu reține incidența acestui articol în prezenta cauză, deoarece articolul este aplicabil doar legilor, nu și actelor administrative individuale. Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea a aplicat regula de interpretare a cazului omis (*casus omissus pro omisso habendus est*), care presupune că nu trebuie adăugat nimic la ceea ce textul normativ prevede sau presupune în mod rezonabil. Altfel spus, o chestiune care nu este acoperită trebuie tratată ca neacoperită. Atunci când constituanta a condiționat intrarea în vigoare a unor acte normative cu

publicarea lor în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, a stabilit-o expres (e.g. articolele 76, 102 alin. (4) din Constituție).

31. Curtea mai observă că, sub aparența unor critici referitoare la neconstituționalitatea prevederilor contestate, autorul excepției își exprimă dezacordul cu modul în care au fost aplicate prevederile contestate în cauza sa, în special, cu faptul că decizia motivată de sancționare a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova ulterior impunerii furnizorului de servicii media să difuzeze textul sancțiunii. De asemenea, autorul excepției afirmă neconcordanța dintre prevederile articolului 84 alineatele (12) și (15) din Codul serviciilor media audiovizuale. Curtea notează că le revine instanțelor de judecată să stabilească prevederile legale aplicabile în fiecare caz concret. Așadar, interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale în situații concrete exced controlului de constituționalitate și reprezintă o competență a instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 141 din 16 septembrie 2021, § 28; DCC nr. 9 din 20 ianuarie 2022, § 28).

32. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii” din articolul 84 alin. (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, ridicată de dl avocat Dumitru Pavel, în interesele Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L., în dosarul nr. 3-2151/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 17 februarie 2022

DCC nr. 20

Dosarul nr. 237g/2021